

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Jora miljøstasjon, Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (NGR)

Dato for inspeksjonen: 9. mai 2012
Saksnummer hos Fylkesmannen: 2012/3212

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Pål Sverre Andgard Terje Vardsveen	Fra Fylkesmannen: Knut Roland
---	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert ved Jora miljøstasjon under inspeksjonen 9. mai 2012.

Fylkesmannen avdekket 2 avvik under inspeksjonen.

- Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull
- Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvikene og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3, se definisjoner på neste side.

Fylkesmannen ber NGR om en skriftlig bekreftelse innen **tre uker** på at avvikene er rettet, eventuelt en konkret tidsplan for retting av avvik. Vi ber NGR om å se alle miljøstasjonene under ett, og være klar over at kravene nevnt i denne rapporten også gjelder for de andre miljøstasjonene som ikke er kontrollert i denne omgang. Alle miljøstasjonene har de samme kravene til ytre miljø og håndtering av farlig avfall.

Oppfølging etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på neste side.

Informasjon om kontrollert virksomhet

Ansvarlig virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr: 979135947	Telefon: 61 24 21 00
Besøksadresse: Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap, 2662 Dovre	E-post: post@ngr.no

Kontrollert anlegg

Navn: Jora miljøstasjon	Sted: Oppland, Dovre
Anleggsnummer: 0511.0013.01 (refererer til databasen "forurensning" hos Fylkesmannen)	Krav: Drift i samsvar med krav i avfallsforskriften vedlegg 2 til kap. 11

Bakgrunn for kontrollen

Våren 2010 ble det gjennomført en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som mottar og mellomlagrer farlig avfall. Hensikten med aksjonen var å bidra til at farlig avfall tas forsvarlig hånd om og ikke fører til helse- og miljøskade. Fylkesmannen i Oppland kontrollerte blant annet Lom miljøstasjon (NGR) i denne aksjonen. Det ble her avdekket avvik.

Oppfølging av bedrifter i Oppland, der blant annet deklarerer av farlig avfall er tema, har gjort at Fylkesmannen har valgt å følge opp flere av de miljøstasjonene i fylket som ikke ble omfattet i aksjonen. Blant annet på denne bakgrunn ble Jora miljøstasjon kontrollert 9. mai 2012.

Det ble utdelt skriftlig informasjon om farlig avfall fra bygg og anlegg ved tilsynet (faktaark 2016/2010).

Kontrolltema:

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Internkontroll
- Ev. oppfølging av tidligere kontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber NGR om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon innen **tre uker** på at avvikene er rettet, eventuelt en konkret tidsplan for retting av avvik.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke innen tre uker har mottatt en bekreftelse med dokumentasjon på at avvikene er rettet, vil vi fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt påløper dersom Fylkesmannen ikke har mottatt bekreftelse på at avvikene er rettet innen 8 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt er fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være på kr 10 000,-. Kommentarer til dette forhåndsvarselet kan sendes til Fylkesmannen innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, jf § forvaltningsloven § 16.

Kontrollgebyr for virksomhet uten tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen i henhold til § 39-3 i *forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften), jf § 39-7 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter uten tillatelse (miljøstasjonene er ikke regulert i tillatelse). Gebyret skal dekke kostnader i med forberedelse, gjennomføring og etterarbeid i forbindelse med tilsynet.

Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at det vil bli fattet vedtak om fastsetting av et gebyr på kr 11 200,- for gjennomføring av kontrollen. Eventuelle merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen to uker, jf forvaltningsloven § 16. Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen; for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og forskrifter hjemlet i disse lovene, eller krav og vilkår fastsatt i tillatelser og dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø, som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble påvist under Fylkesmannens inspeksjon. Avvikene er krysset av og uthevet. Fylkesmannen har ikke gjort funn for de punktene der det ikke er utheving og avkryssing.

Avvik type 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13), Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under:

- a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. *(Avfallsforskriften § 11-6)*
- b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. *(Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)*
- c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. *(Internkontrollforskriften § 5)*
- d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. *(Avfallsforskriften § 11-13 og tillatelsens pkt. 7.3.2)*
- e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med annet avfall. *(Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5)***
- f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. *(Avfallsforskriften § 11-5)*
- g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)*
- h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)*

Kommentarer:

e) Ved miljøstasjonen er det containere med utsortering for ulike fraksjoner som papir, plast etc. Det er to containere for annet avfall (grovavfall og restavfall) som ikke regnes som rene fraksjoner. Farlig avfall som maling/lakkrester, drivstoff, oljefilter, spraybokser og lignende sorteres og oppbevares på merket emballasje enten i miljøcontainere eller i innendørs hall. Representanten for NGR ved miljøstasjonen kjente også til at ulike typer avfall fra byggenæringen kan inneholde nivåer av miljøgifter som gjør dette til farlig avfall. Eksempelvis gulvbelegg (vinyl) med mulig innhold av ftalater, rørisolasjon/cellegummi med mulig innhold av bromerte flammehemmere, overflatebehandlet mur/betong med mulig innhold av PCB. Men denne typen avfall gikk direkte i containerne med

grovavfall eller restavfall. Disse konteinerne blir så sortert på NGR sitt anlegg på Otta. Det er virksomheten sin intensjon at denne typen avfall fra byggebransjen som kan inneholde farlig avfall, blir utsortert her.

Fylkesmannen er ikke enig i at denne ordningen er tilstrekkelig for å hindre at mottatt farlig avfall blandes med ordinært avfall. Det er viktig å være klar over at hvorvidt denne typen avfall skal regnes som farlig avfall eller ikke vil henge sammen med blant annet alderen på bygget der avfallet stammer fra. Denne informasjonen vil være tilgjengelig på miljøstasjonen (ettersom den som leverer avfallet ofte kan fortelle hvor det stammer fra), men ikke i sorteringshallen på Otta. Jo mer farlig avfall som sorteres ut fra grovavfallet og restavfallet på Jora, jo mindre vil ha muligheten til å blandes med ordinært avfall, blant annet pga. manglende utsortering på Otta.

Konklusjon: Fylkesmannen vurderer at mottakskontrollen på Jora Miljøstasjon ikke er tilstrekkelig for å hindre at farlig avfall blandes med ordinært avfall.

Tiltak: Når det oppdages farlig avfall (eksempelvis byggavfall som regnes som farlig avfall) ved leveranse på Jora, må dette sorteres ut, og holdes avskilt fra ordinært avfall (ikke kastes i konteinerne med restavfall eller grovavfall). Det må altså være konteiner (eller annen oppsamlingsløsning) også for denne typen farlig avfall.

Det ble også opplyst at ansatte ved miljøstasjonen alltid er tilgjengelige og gir informasjon til de som leverer avfall. Men Fylkesmannen mener at det også (i tillegg til å være en utsorteringsordning for de nevnte avfallstypene) bør være tilgjengelig informasjon (skilt) til de som leverer avfall om at også enkelte typer byggavfall kan være farlig avfall og må utsorteres (gulvbelegg, isolerglassruter, cellegummi etc.).

Avvik type 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2) og Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) <navn på bedrift> håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)
- b) <navn på bedriften> overskrider lagringstida for farlig avfall (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4*)
- c) <navn på bedriften> lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4*)
- d) Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp. (*Tillatelses vilkår 7.3.1 og 7.3.7*)
- e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje. (*Avfallsforskriften § 11-5*)
- f) Virksomheten har ikke system for merking /tilsvarende system for å holde orden på lagerplass for farlig avfall. (*Tillatelses vilkår 7.3.7*)
- g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon (*Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4*)
- h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden. (*Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)*)

Kommentarer:
Ingen funn.

Avvik type 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Avvik fra: Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29 og/eller Avfallsforskriften kapittel. 11, og/eller Avfallsforskriften kapittel. 13 og/eller Forurensningsloven § 7 og/eller Internkontrollforskriften § 5

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) <navn på bedrift> leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (*forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse*)
- b) <navn på bedrift> eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (*Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3*)
- c) Virksomheten behandler farlig avfall i form av impregnert trevirke uten å ha tillatelse til dette. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)
- d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009. (*Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7*)

Kommentarer:

Ingen funn.

Avvik type 4: Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn.

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29. Forurensningsloven § 7

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Det er stor fare for at forurenset overflatevann kan føre til skade på <resipientnavn> eller grunn. (*Avfallsforskriften § 11-5 og forurensningsloven § 7 første ledd*)
- b) Oljeutskiller blir ikke tømt regelmessig og dette kan føre til overutslipp til <resipientnavn> (*Forurensningsloven § 7*)
- c) <navn på bedriften> drenerer vann fra tanker med farlig avfall og slipper dette til sjø over oljeutskiller. (*Forurensningsloven § 7 første ledd*)
- d) Virksomheten har utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen. (*Tillatelses vilkår*)

Kommentarer:

Ingen funn.

Avvik type 5: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2. ledd nr.1-8.

Forurensningsloven § 40 1.ledd.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av farlig avfall (nr. 1)
- b) Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)
- c) Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)
- d) Virksomheten har ikke tilfredsstillende rutiner for avviksbehandling (nr. 7)**
- e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll av lagringstanker (nr. 6/7)
- f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (nr. 6)**
- g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (forurensningsloven § 40)
- h) Annet /utdyping

Kommentarer:

d) Virksomheten har rutine for avviksbehandling som også skal omfatte ytre miljø, men denne rutinen praktiseres i liten grad. Det kunne ikke vises til noen avvik som gjelder ytre miljø fra senere tid.

Vi viser til internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 7: *Internkontroll innebærer at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Må dokumenteres skriftlig.*

Eksempler: Under tilsynet ble det blant annet funnet flere spraybokser som var blitt kastet i metallavfall. Det ble opplyst at dette ville, dersom det blir oppdaget av de ansatte, tas ut, og sprayboksene ville sorteres som farlig avfall. Men denne situasjonen kan lett føre til at mer avfall legges i konteineren over sprayboksene, noe som vil føre til at farlig avfall blir håndtert med ordinært avfall. Det er Fylkesmannens vurdering at dette er et typisk avvik, og skal avviksbehandles. Dette vil gjøre det mulig å vurdere om det skjer ofte, og om noe bør gjøres med informasjon eller annet for å redusere muligheten for innblanding av farlig avfall i metallavfallet. Virksomheten opplyste at de normalt ikke ville avviksbehandle denne situasjonen.

Et annet eksempel er leveranse av tre paller med malingsrester (fra gjenvinning av maling) som var levert og sto lagret utendørs. Virksomheten vurderte selv at dette farlige avfallet ikke var pakket tilfredsstillende, og hadde også tidligere tenkt på dette (var et gjentakende problem). Det ble ikke ført avvik på dette, og det gikk ingen tilbakemelding tilbake til de som leverte avfallet (unntatt muligens muntlig tilbakemelding til vedkommende som transporterte avfallet). Det er Fylkesmannens vurdering at tilfredsstillende avviksbehandling av denne situasjonen, og skriftlig avvik til leverandøren av avfallet er eneste måten å bedre slike hendelser.

Tiltak: Fylkesmannen forutsetter at NGR praktiserer avvikshåndtering også for ytre miljø. Dette betyr at det må registreres avvik på uhell, nestenulykker og uønskede hendelser som har eller kunne fått konsekvenser for ytre miljø, eller ført til brudd på krav i regelverket (tenker da særlig på krav i

avfallsforskriften kap. 11 og vedlegg 2). Eksemplene nevnt over anses innenfor hva som bør avviksbehandles.

f) Under tilsynet kunne det ikke dokumenteres at det var utført en risikovurdering for ytre miljø for Jora miljøstasjon.

Vi viser til internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 6: *Internkontroll innebærer at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurderer risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Må dokumenteres skriftlig.*

Noen eksempler på forhold som kontrolløren fra Fylkesmannen tenker bør inngå i risikovurderingen for Jøra miljøstasjon:

- Farlig avfall håndteres som ordinært avfall / farlig avfall på avveie
 - Årsaker? (kan være manglende informasjon til kunder, manglende kompetanse hos ansatt, manglende skriftlige rutiner, etc)
- Farlig avfall deklarerer ikke i henhold til krav
 - Årsaker? (kan være manglende informasjon, ikke kjennskap til at dette er et krav/kompetanse, manglende erkjennelse av at dette er viktig, etc)
- Manglende beredskap
 - Årsaker? (kan være for lite absorberende, feil typer absorberende, lite utstyr, dårlig kjennskap til hva som skal gjøres ved uhell)
- Utslipp til grunn
 - Årsaker? (kan være at det mangler kant for å holde på eventuelt søl, dårlig beredskap, manglende dekke, lagres farlig avfall i område der det er trafikk(?), etc)
- Utslipp til resipient/kommunalt nett
 - Årsaker? (renner det elv i nærheten(?), er det avløp til kommunalt nett(?), mangler kant for å holde på eventuelt søl, dårlig beredskap, etc)

Tiltak: NGR må vurdere de ulike risikoforholdene ved alle miljøstasjonene med tanke på ytre miljø. Ut fra denne vurderingen der risikoforhold vurderes må det angis hvilke risikoforhold som eventuelt må reduseres ved hjelp av tiltak, hvem som er ansvarlig for å utføre tiltakene, og tidsfrister for gjennomføring.